

Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija

Antonijas iela 24, Rīga, LV – 1010

Tālr./fakss 67590437 e-pasts: sustento@sustento.lv; www.sustento.lv

Atklātā vēstule

Mēs jau savā vairāk nekā 10 gadu ilgajā ikdienas darbā tiekamies ar cilvēkiem, kam zāļu lietošana ir neizbēgama un neatliekama dzīves sadaļa. Šie cilvēki ir lielā mērā atkarīgi no Latvijas valsts labvēlības, jo visbiežāk savus medikamentus viņi paši iegādāties nevar. Tās ir gan zāles, kas palīdz justies labi vai vismaz ciešami, bet reizēm – no šīm zālēm ir atkarīga arī cilvēku dzīvība.

Taču atkarība no labdarības vienmēr ir biedējoša – vēlme iedot vai neiedot pietiekamu finansējumu cilvēkiem ir atkarīga no tik daudziem apstākļiem – laba vai ne tik laba devēju garastāvokļa, savstarpējām attiecībām un nepieciešamības sevi parādīt labākā vai sliktākā gaismā, bet iespējams arī vēl no daudz kā cita.

Šī gada budžeta izstrādes laikā ar diezgan pozitīvu satraukumu sekojām solītajam finansējuma pieaugumam veselības aprūpē – pieaugums dienas stacionāriem, izmeklējumu nodrošināšanā, papildus apaugļošanas procedūrām un daudzām citām noderīgām un vajadzīgām lietām. Taču tagad, kad budžets jau nodots apspriešanai Saeimā, izrādās, ka tajā kompensējamajiem medikamentiem nākamajā gadā atvēlēts nevis vairāk, bet pat mazāk līdzekļu nekā tiks iztērēts šajā gadā.

Uz ko gan cer mūsu valdība – vai uz bagātajiem pacientiem, kas nepieciešamos medikamentus varēs iegādāties paši par savu naudu? Tomēr jau pašlaik pacientu pašu maksājumi par veselības aprūpes pakalpojumiem ir vieni no vislielākajiem starp Eiropas Savienības dalībvalstī, piemēram, par zālēm pacientu līdzmaksājums pārsniedz 60% (51% - Igaunijā.) no zāļu kopējās iegādes cenas. Vai arī iespējams pacienti izbeigs lietot medikamentus un paliks veseli tāpat? Un atkal statistika norāda, ka Latvijas iedzīvotājiem jau tagad atvēlēta Eiropā vismazākā naudas summa medikamentu iegādei 99 EUR uz vienu iedzīvotāju (103 EUR – Igaunijā, 110 EUR – Lietuvā, vidēji ES – 280 EUR), bet cilvēku skaits, kam pirmo reizi noteikta invaliditāte, pieaug. Jau vairāk nekā trīs gadus mūsu valsts nav iekļāvusi kompensējamo zāļu sarakstā jaunas zāles. Mūsu cilvēki mirst vai iegūst invaliditāti no slimībām, kuras ārstē visā Eiropā.

Šobrīd populāri ir vainot cilvēkus viņu slimībā. Vai mūsu valdība ir tiesīga vainot neveselīgā dzīvē mūsu vecvecākus un vecākus? Cilvēkus, kas izgājuši izsūtījumu, smago darbu kolhozos un rūpnīcās, savilkuši jostas 90.gadu krīzē un vissmagāk cietuši šajā krīzē. Uzskatam, ka tas ir amorāli! Tomēr liela daļa kompensējamo zāļu paredzētas tieši šiem slimniekiem.

Tātad līdz ar nākamā gada budžetu atkal viss ir novelts uz cilvēku pleciem. Var jau būt, ka krīze ir beigusies, bet liela daļa cilvēku ar hroniskām slimībām par to priecāties nevar atļauties.

Varbūt Latvijas valdība nezina, cik jāmaksā par zālēm no pensijas, pabalsta, vai citiem - bieži ne lieliem ienākumiem. Aicinām cilvēkus droši rakstīt un pastāstīt, kā viņi jūtas šajā pēckrīzes laikā ar savu slimību. Nežēlojiet laiku - uzrakstiet Finanšu ministram Andrim Vilkam, vai premjeram – Valdim Dombrovskim, varat rakstīt vienkārši Saeimai.

Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija SUSTENTO

Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija SUSTENTO dibināta 2002. gada 11. maijā, un šobrīd tajā ir 42 dažādas nacionālas cilvēku ar invaliditāti un pacientu organizācijas, kas pārstāv vairāk nekā 50 000 cilvēku ar invaliditāti un hroniskām slimībām.

Organizācijas darbības **mērķis** ir veicināt vienlīdzīgas līdzdalības iespējas ikvienam sabiedrības loceklim, sekmēt cilvēku ar īpašām vajadzībām tiesību ievērošanu visās jomās, lai nodrošinātu integrāciju sabiedrībā.